

Inauguració X Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació CIDUI 2018

*«Espais d'aprenentatge: agents de canvi
a la universitat»*

Palau de Congressos, Girona

Rector,
Dra. Gros,
Dr. Baños,
professores i professors,

Preparant les meves paraules per a avui, vaig voler recuperar allò dit en l'anterior edició d'aquest Congrés Internacional de Docència Universitària i Innovació.

Les sessions del 2017 varen centrar-se en la figura del docent, les d'avui en els espais d'aprenentatge. I, malgrat el canvi de focus, hi ha un evident basso continuo:

totes les peces són importants perquè l'engranatge educatiu funcioni, però l'essencial és alinear-les en l'esforç mancomunitat de bastir un model educatiu que respongui a les demandes de la societat, a les necessitats de l'alumnat i a les potencialitats de les parts que el componen.

Salvant les distàncies, el model educatiu és com l'antic astrolabi, aquell instrument de navegació –atribuït a Hipàtia d'Alexandria i perfeccionat pels àrabs– que va permetre superar el cabotatge i fer que els vaixells s'atrevisser a endinsar-se mar endins.

Com ja passava amb els astrolabis –o amb els posteriors octants, quadrants i sextants–, també els models educatius cal reajustar-los constantment. Perquè si el sol i les estrelles modificaven la seva posició a mesura que el vaixell variava la seva

latitud, el mateix ocorre també amb la societat, l'alumnat i les parts implicades en l'educació i la formació.

Recordin com definia la intel·ligència el recentment desaparegut Stephen Hawking: «L'habilitat per a adaptar-se al canvi».

Navegar vora la costa pot semblar molt més segur inicialment, però, en realitat, navegar mar endins resulta molt més intel·ligent i, si m'ho permeten, molt més atractiu.

I posats a demanar, ¿a qui no li agrada sentir-se més intel·ligent i atractiu?

«Les noves tecnologies ens han obert una finestra d'oportunitat a nous espais d'aprenentatge; enriqueixen la nostra capacitat a l'hora de respondre a les demandes de més flexibilitat acadèmica, a les necessitats de formació contínua i a les limitacions dels models clàssics»

En el cas de les nostres universitats, per exemple, les noves tecnologies –internet, sobretot– ens han obert una finestra d'oportunitat a nous espais d'aprenentatge.

Siguin com a suport de les aules presencials, siguin com l'espai principal de formació, siguin en la seva versió de laboratoris, biblioteques, tallers o fòrums virtuals, enriqueixen la nostra capacitat a l'hora de respondre a les demandes de més flexibilitat acadèmica, a les necessitats de formació contínua i a les limitacions dels models clàssics.

Perquè, sense menystenir el passat i la tradició, si volem ser fidels a la nostra trajectòria, ens pertoca mirar més enllà i allunyar-nos del conegut.

Més enllà, per exemple, dels títols oficials. Perquè, sense desmerèixer els diplomes, el fet rellevant no és el paper o qui el signa, sinó que la formació oferta sigui útil al nostre alumnat.

«La nostra supervivència, com a centres superiors de recerca i ensenyament, no vindrà de la tradició, sinó de la nostra capacitat de marcar la diferència a través de la qualitat, de l'adaptabilitat, de la creativitat»

En altres paraules: la nostra supervivència, com a centres superiors de recerca i ensenyament, no vindrà de la tradició, sinó de la nostra capacitat de marcar la diferència a través de la qualitat, de l'adaptabilitat, de la creativitat.

Qualitat, adaptabilitat i creativitat que han d'impregnar tota la nostra acció... i això inclou els espais, tant els físics com els virtuals.

Reforma rere reforma, millora rere millora, hem de cercar –hem cercat sempre– acostar-nos a l'excel·lència, tot incorporant noves eines, millorant-ne l'accessibilitat, accelerant els processos, responent a les noves demandes, avançant-nos a les dificultats, oferint noves sortides, assumint nous reptes...

Les nostres aules, laboratoris, tallers i biblioteques presencials o virtuals –juntament amb els docents, els materials, les competències i la resta d'elements que configuren qualsevol dels nostres campus– són la versió moderna de l'astrolabi.

Però no ens enganyem, sense unes mans que el sabessin fer anar, sense una ment capaç d'entendre les indicacions i sense una idea de cap a on es volia anar, l'astrolabi d'ahir, el GPS d'avui o el futur ASPN (all source positioning and navigation) perden tot sentit.

Ens cal aplegar mans, cervells i idees com els que avui són aquí presents, per mirar de trobar el millor camí de futur enmig de les aigües de la docència i la innovació.

I, sobretot, no ho oblidin, siguin intel·ligents, siguin atractius: convertim l'evolució en la nostra aliada a través de la qualitat, de l'adaptabilitat i de la creativitat.

Moltes gràcies